

Seminarska naloga

Impresionizem

Likovna umetnost

KAZALO

IMPRESIONIZEM.....	3
<i>Začetki.....</i>	4
<i>Tehnike.....</i>	4
<i>Pomembni impresionisti.....</i>	6
<i>Pierre – Auguste Renoir.....</i>	6
ZAKLJUČEK.....	7

Impresionizem je v umetnostni zgodovini pustil velik pečat in je tudi pripomogel k razvoju ostalih umetnostnih smeri. Še največ je impresionizem pripomogel k razvoju fotografije, saj je fotoaparat lahko ujel točno določen trenutek, tako kot impresionistična dela. Kljub temu, da so bila prvotna dela impresionizma tarča posmeha, pa jih je kasneje javnost sprejela in še dandanes so impresionistične slike ene najbolj občudovanih na svetu.....7

VIRI.....	8
-----------	---

V tej seminarski nalogi bom predstavil umetniško smer, ki se je pojavila v 19. stoletju - impresionizem. Največ bom seveda pisal o tej umetniški smeri v slikarstvu, posebej pa se bom posvetil francoskemu umetniku Pierru-Augustu Renoirju. To temo sem si izbral, ker mi je impresionizem najljubša umetniška smer, predvsem v slikarstvu, čeprav je prinesla novosti tudi v pesništvu, glasbi, literaturi in ostalih področjih. Za podroben opis sem si zbral impresionista Renoirja, ker mi je poleg Moneta najljubši umetnik ne le v impresionizmu, pač pa v celi umetnostni zgoovini.

IMPRESIONIZEM

Impresionizem je umetniška smer, ki se je pojavila v evropski umetnosti v drugi polovici 19. stoletja. Nastala je predvsem kot posledica potrebe po pomirjenju strastnosti in pretiravanj romantike ter njene pogoste izumetničenosti in patetičnosti. Impresionizem je veljal za mejnik med starejšo in moderno umetnostjo. Gibanje, ki je nastalo v Parizu, je bilo poimenovano po sliki Clauda Moneta *Impression, soleil levant* (Impresija, vzhajajoče sonce), ki je nastala v letih 1872/1873, ko je bil še vedno zelo močno prisoten realizem. Impresionistični slikarji so kršili mnoga pravila akademizma, ki so jih postavile prejšnje generacije, zato so bili tarča kritik in posmeha. Občinstvo in kritiki pa so jih zavrnilo tudi, ker so se odrekli verski, zgodovinskim in patetičnim vsebinam. Značilno je, da ni več veličastnih zgodovinskih slikarjev in podob iz velikih junaštev. Nobenih padcev obsojenih, ugrabitve Evrope, smrti Babilona ipd. V slikarstvu se niso več pojavljali motivi starih legend ali antičnih junakov. Do takrat je bila zgodovinska tematika v slikarstvu zelo razširjena, impresionisti pa so navdih črpali iz prizorov vsakdanjega življenja. Hoteli so prikazati svežino in lepoto narave. S tem so zavračali upodabljanje idealne lepote in raje slikali stvari take, kot so v tistem trenutku dejansko bile. Ujeli so svež in originalen vtis, ki so ga ujeli z navrženimi in hitrimi potezi. Takšen način slikanja se je obiskovalcem razstav pogosto zdel čuden in nedokončan, a so ga v kasneje vzljubili. Slikarji so zapuščali ateljeje in odhajali v naravo. Eden največjih umetnikov impresionističnega obdobja Claude Monet je atelje najraje zamenjal za čoln v katerem je naslikal nekatera največja dela impresionizma, tudi že omenjeno sliko *Impression, vzhajajoče sonce*, ki je nastala v pristanišču Le Havre na severu Francije. Impresionisti so v naravi videli kombinacije barv, ki se nenehno menjavajo pod vplivom menjajoče se svetlobe, barvno snov so obravnavali kot samostojen pojav. Za njihove oči je bilo življenje po svojem zunanjem videzu samo vrsta trenutnih vtisov, njihov cilj pa je bil nekatere od teh impresij obeležiti. "Klasičnih" impresionističnih slik ni težko prepoznati. Kratke, odrezane poteze osnovnih barv dajo vtis iskrenosti in živahnosti, ki je značilen za to obdobje. Površine slik so prekrile z debelim slojem barve, kar jih loči od njihovih predhodnikov. Kompozicije so poenostavljene in inovativne, poudarek pa je na celoti in ne na podrobnostih, impresionistični slikarji so se zanimali za vpliv svetlobe na snov in so raziskovali koloristične in optične pojave. Nekateri umetniki v času impresionizma so se ukvarjali s sončno svetlobo medtem, ko so se drugi posvečali predvsem noči oziroma plinskimi svetilkami. Impresioniste zanima tako pojav kot tudi pomen stvari v prostoru. Ni jih zanimal objekt v svoji brezčasni obliki, pač pa objekt v

kratkem trenutku svoje prisotnosti. Zanimal jih je objekt v svetlobi določenega trenutka ali pa objekt ujet v različne vremenske pojave.

Začetki

V sredini 19. stoletja je v umetniškem življenju Francije vladala l' Académie Royale de Peinture et de Sculpture (Kraljeva akademija slikarstva in kiparstva). Postavljali so standarde francoskega slikarstva in prirejali letno razstavo Salon. Posebna komisija v tej akademiji je določala, katera dela so primerna za razstavo. Kot večina kritikov in javnosti niso spoštovali impresioniste in njihova dela in zato so zavrnili vse impresionistične slikarje, ki pa so kasneje ustanovili svojo razstavo imenovano Salon des Refusés (Salon zavrnjenih). Razstava je bila popolnoma osmešena s strani kritikov in javnosti. Glavni kritik Louis Leroy je svoj članek naslovil "Razstava impresionistov", s čimer je hotel umetnike ponižati. V tistem času je namreč veljalo, da pravi umetniki ne slikajo svojih vtisov, ampak ustvarjajo dobro zamišljene in načrtovane slike s primerno vsebino. Članek je bil napisan v obliki posmehljivega dialoga. Slika, ki je navdihnila Leroyev naslov, je bila Vtis vzhajajočega sonca Clauda Moneta. Leroy je izjavil, da je slika v najboljšem primeru skica in bi jo le težka lahko imeli za dokončano delo. Impresionisti so sprejeli svoje novo poimenovanje in tako je nastalo novo gibanje.

Tehnike v impresionizmu, so se sproti spreminjale, a impresioniste je skupaj držala neodvisnost in upor do tiranije Kraljeve akademije slikarstva in kiparstva. Impresionizem še dolgo časa ni bil sprejet v družbi, a jim je pri tem močno pomagal znameniti prodajalec slik Paul Durand-Ruel, ki je organiziral veliko impresionističnih razstav po Evropi in po Združenih državah Amerike. Te razstave so pripomogle k priljubljenosti impresionizma, ki je doživel največji preboj ko je Renoir doživel velik uspeh na razstavi Salon, finančna varnost pa je prišla najboljšim umetnikom ob koncu 19. stoletja. Do takrat pa so bila tudi impresionistična dela že stalnica na razstavi Salon.

Tehnike

Za impresionistični pristop k slikanju je značilno močno zanimanje za svetlobo in njena spreminjanja, pogosto s poudarkom na učinkih, ki jih ustvari posamezen del dneva.

Kraljeva akademija slikarstva in kiparstva je v času razvoja impresionizma zagovarjala slikanje s temnimi, konservativnimi barvami, ki bi pričarale čim bolj realistično vzdušje, poteze čopiča pa naj bi bile kar najmanj vidne. Slika sama naj bi bila izolirana od umetnikove osebnosti in čustev. Akademija je menila, da prikaz umetnikove osebnosti skozi sliko le-to naredi manj vredno in mnenje Akademije je bilo v tistem času zelo pomembno. Vse to so impresionisti drastično spremenili. Tu je nekaj osnovnih tehnik slikanja impresionističnih slikarjev:

1. Slikali so s kratkimi, debelimi potezami, kot bi skicirali. Tak način slikanja jim je omogočil, da so ujeli dušo in smisel opazovanega predmeta, ne da bi se obremenjevali s podrobnostmi.
2. Niso radi mešali barv na paleti, saj so menili, da je bolje če oko samo opravi prelivanje barv, ki jih opazi na platnu.
3. Impresionisti so črno uporabljali le kot samostojno barvo in jo niso mešali z ostalimi, da bi dobili temnejše odtenke.
4. Poteze s čopičem so bile vidne, s čimer je dobil opazovalec boljši vpogled v umetnikovo osebnost. Umetniki so tudi objekte risali z zelo malo potezami.
5. Zelo radi so se »poigravali« s svetlobo in proučevali odboj svetlobe z enega predmeta na drugi predmet.
6. Pri prizorih iz narave so sence naslikali z nebesno modrino. Navdih so dobili pri modrih senčnih površinah na snegu. Ta tehnika je dala slikam novo svežino in odprtost.
7. Slike so bile večslojne. Največja posebnost pa je bila, da so impresionistični slikarji nanašali nove sloje barve na umetnino, še preden se je spodnji sloj posušil, kar je ustvarilo mehkejša robove in večje mešanje barv na platnu.
8. Druga posebnost glede večslojnega impresionističnega slikanja je bila, da so bili sloji v času impresionizma vedno zelo debeli.
9. Najpomembnejša značilnost impresionistov pa je bila nespoštovanje vseh pravil in prav to jih je držalo skupaj vsa ta leta.

Seveda so se te značilnosti že pojavljale pri nekaterih prejšnjih delih, pred impresionizmom, a so se prvič združile in uveljavile šele v impresionizmu.

Zelo veliko so razvoju impresionizma pomagale še namešane barve, ki so se v 70. letih 19. stoletja začele prodajati v kovinskih tubah. Zaradi tega so impresionistični slikarji več delali na prostem, kar je kasneje postala glavna značilnost impresionistov.

Pomembni impresionisti

Frédéric Bazille

Gustave Caillebotte

Mary Cassatt

Paul Cézanne

Edgar Degas

Armand Guillaumin

Édouard Manet

Claude Monet

Berthe Morisot

Camille Pissarro

Alfred Sisley

Pierre-Auguste Renoir

Pierre – Auguste Renoir

Pierre – Auguste Renoir je bil francoski impresionist, ki se je rodil 25. februarja 1841 v Limogesu. Že kot otrok je pokazal nadarjenost in zanimanje za umetnost. V otroštvu je zelo rad obiskoval Louvre, kjer je proučeval dela nekaterih največjih umetnikov sveta. Družina, mu je pomagala, kljub temu, da so bili člani delavskega razreda in kasneje se je Pierre – Auguste vpisal na šolo umetnosti, kjer je srečal ostale velike umetnike. Kljub temu, da je že leta 1864 svoje slike razstavil na Paris Salon so prvi uspehi prišli šele čez 10 let. Renoir je v 70 – ih in 80 - ih letih 19. stoletja veliko obiskoval razstave po Alžiriji, Italiji, Franciji, Veliki Britaniji in ostalih državah. Medtem je seveda tudi sam organiziral svoje razstave po Evropi. Leta 1890 se je še poročil ni v naslednjih letih dobil 3 sinove, ki so bili kasneje zelo uspešni. 2 leta po poroki je Renoir zbolel in se je zaradi bolezni tudi preselil v toplejše kraje, v Cagnes – sur – mer na mediteransko obalo, kjer je preživel zadnjih 20 let svojega življenja. V tem

času je moral spremeniti svojo tehniko, saj so mu bili prsti paralizirani, zato je imel čopič kar zalepljen na dlan. 3. decembra, leta 1919, v 78. letu starosti je Pierre – Auguste Renoir umrl v Cagnes - sur – mer. Renoir je bil zelo ustvarjalen slikar, saj je v svojem življenju naslikal nekaj tisoč slik, od vseh pa je seveda najbolj znana slika »Zajtrk čolnarjev« (Le déjeuner des canotiers).

ZAKLJUČEK

Impresionizem je v umetnostni zgodovini pustil velik pečat in je tudi pripomogel k razvoju ostalih umetnostnih smeri. Še največ je impresionizem pripomogel k razvoju fotografije, saj je fotoaparat lahko ujel točno določen trenutek, tako kot impresionistična dela. Kljub temu, da so bila prvotna dela impresionizma tarča posmeha, pa jih je kasneje javnost sprejela in še dandanes so impresionistične slike ene najbolj občudovanih na svetu.

VIRI

- Wikipedija, prosta enciklopedija
- Nataša Golob: Učbenik za umetnostno zgodovino
- Kronika človeštva, Založba Mladinska knjiga